

Bruksela, 2 lipca 2019 r.
(OR. en)

10622/19

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0216(COD)

AGRI 347
AGRILEG 112
AGRIFIN 41
AGRISTR 45
AGRIORG 40
CODEC 1262
CADREFIN 287

NOTA

Od: Prezydencja
Do: Specjalny Komitet ds. Rolnictwa / Rada

Nr dok. Kom.: 9645/18 + COR 1 + ADD 1

Dotyczy: Rozporządzenie o planach strategicznych WPR
– Przygotowanie mającej się odbyć w Radzie debaty poświęconej
środowiskowym i związanym z klimatem aspektom WPR po roku 2020

W ramach przygotowań do posiedzenia Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, które ma się odbyć w dniu 15 lipca 2019 r., delegacje otrzymują w załączniku opracowany przez prezydencję dokument otwierający debatę na wyżej wymieniony temat, a także dwa pytania służące ukierunkowaniu debaty ministrów.

Opracowany przez prezydencję dokument otwierający debatę poświęconą środowiskowym i związanym z klimatem aspektom WPR po roku 2020

Świat stoi przed wielkimi wyzwaniami środowiskowymi, obejmującymi w szczególności zmianę klimatu, utratę różnorodności biologicznej i degradację zasobów naturalnych, takich jak powietrze, woda i gleba.

Rolnictwo – jako sektor wykorzystujący około 40% terytorium UE – odgrywa istotną rolę w stawianiu czoła tym wyzwaniom. Rola ta jest wzmacniana przez ścisłą współzależność tego sektora ze środowiskiem i klimatem. Wpływ rolnictwa na środowisko i klimat jest wieloraki: choć jest ono, przykładowo, odpowiedzialne za 10% emisji gazów cieplarnianych w UE, jest też ważnym naturalnym pochłaniaczem dwutlenku węgla. Z drugiej strony, na rolnictwo i zasoby naturalne, na których się ono zasadza, znaczący wpływ wywierają ekstremalne zjawiska pogodowe będące rezultatem zmiany klimatu. Przykładowo w ostatnich latach rolnicy odczuli poważne skutki ostrych susz, i to nie tylko w państwach, w których tradycyjnie występuje ten rodzaj ekstremalnych warunków pogodowych. Prognozuje się, że takie ekstrema pogodowe będą występować coraz częściej i z większą intensywnością. Ochrona środowiska i klimatu przyczynia się zatem do zabezpieczenia warunków produkcji rolnej i dochodów rolników.

W dniu 1 czerwca 2018 r. **Komisja zaproponowała reformę wspólnej polityki rolnej (WPR)** w okresie po roku 2020. Komisja kilkakrotnie wyjaśniała, że jednym z priorytetów reformy WPR jest podniesienie poziomu ambicji w dziedzinie środowiska i klimatu. W tym celu obecne środki służące zazielenianiu i zasada wzajemnej zgodności zostałyby połączone w „**zwiększoną warunkowość**”, stanowiącą wyższy i szerszy „pułap odniesienia”, który należy osiągnąć, aby otrzymać płatności w ramach WPR. Zostałaby ona uzupełniona ekoprogramami finansowanymi w ramach filaru I i interwencjami rolno-środowiskowo-klimatycznymi oraz interwencjami innych rodzajów w ramach filaru II. Kolejne mechanizmy przyczyniające się do podniesienia poziomu ambicji w dziedzinie środowiska i klimatu objęłyby wydatki minimalne w wysokości 20% programów operacyjnych na owoce i warzywa, wyodrębnienie 30% wydatków z EFRROW na cele związane ze środowiskiem i klimatem oraz wymóg, by plany strategiczne WPR wykazywały większy ogólny poziom ambicji w odniesieniu do środowiska i klimatu w porównaniu z bieżącym okresem. Ponadto oczekuje się, że 40% przyszłego budżetu WPR będzie się przyczyniać do realizacji celów klimatycznych.

W oparciu o analizę wniosków Komisji przeprowadzoną przez Grupę Roboczą ds. Horyzontalnych Kwestii Rolnych (reforma WPR) oraz Specjalny Komitet ds. Rolnictwa, w dniu 15 kwietnia 2019 r. Rada ds. Rolnictwa i Rybołówstwa wymieniła poglądy na temat proponowanej nowej „zielonej struktury”. Przy tej okazji liczne delegacje uznały kluczową rolę, jaką odgrywają WPR i rolnicy w odniesieniu do środowiska i zmiany klimatu. **Liczne delegacje poparły również podwyższenie poziomu ambicji WPR w dziedzinie środowiska i klimatu pod warunkiem, że budżet WPR byłby proporcjonalny do zakładanych celów, między państwami członkowskimi istniałyby równe warunki działania i miałyby one wystarczającą swobodę, aby dostosować przepisy do ich specyfiki, oraz że przepisy te byłyby jak najprostsze.**

W odniesieniu do „zwiększonej warunkowości” delegacje podkreśliły wagę elastycznych i prostych przepisów umożliwiających państwom członkowskim dostosowywanie wymogów do lokalnych potrzeb. Zdania co do zwolnienia małych gospodarstw rolnych z warunkowości były podzielone. Większy konsensus osiągnięto co do potrzeby zapewnienia proporcjonalnego systemu kontroli i kar dla tych gospodarstw. Delegacje różniły się opiniami co do tego, czy ekoprogramy powinny być dla państw członkowskich obowiązkowe czy dobrowolne oraz czy należy przewidzieć na nie minimalne kwoty. Niezależnie od konkretnych koncepcji ekoprogramów, dla wielu delegacji przedmiotem troski pozostaje potrzeba unikania sytuacji, w których – w przypadku niższego poziomu wykorzystania – pewne kwoty nie zostają wykorzystane. Proponowane przeznaczenie 30% wydatków z EFRROW na cele związane ze środowiskiem i klimatem spotkało się z szerokim poparciem.

Podobne zdania pojawiły się na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 14 maja 2019 r., gdy omawiano aspekty rolne komunikatu „Czysta planeta dla wszystkich”. Ministrowie poparli wyższy poziom ambicji przyszłej WPR w odniesieniu do jej ewentualnego wkładu w realizację celów klimatycznych poprzez proponowaną „zwiększoną warunkowość”. Ich zdaniem „zielona struktura” przyszłej WPR powinna zachęcić rolników do praktyk korzystnych dla środowiska.

Rada Europejska kilkakrotnie potwierdziła, że uznaje za wysoce priorytetowe wspieranie troski o środowisko i walki ze zmianą klimatu. Na posiedzeniu w dniach 20–21 czerwca przywódcy UE zgodzili się na zintensyfikowanie globalnych działań w dziedzinie klimatu z myślą o osiągnięciu celu porozumienia paryskiego – w tym poprzez kontynuowanie wysiłków służących ograniczeniu wzrostu temperatury do 1,5°C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej. Wezwali również Radę i Komisję do kontynuowania prac nad warunkami, zachętami i ramami wsparcia, które należy wprowadzić, aby zgodnie z porozumieniem paryskim zapewnić przejście UE do neutralności klimatycznej. W **unijnym Programie strategicznym na lata 2019–2024** przyjętym przez Radę Europejską w dniu 20 czerwca 2019 r. promowanie zrównoważonego rolnictwa uznano za jeden z priorytetów w pracach UE w ciągu najbliższych pięciu lat.

W świetle powyższego ministrowie będą proszeni o ustosunkowanie się na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 15 lipca do następujących **pytań**:

Uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej wzywające Radę i Komisję do kontynuowania prac nad warunkami, zachętami i ramami wsparcia, które należy wprowadzić, aby zgodnie z porozumieniem paryskim zapewnić przejście UE do neutralności klimatycznej, oraz potrzebę wypełnienia tego zobowiązania również w ramach WPR:

– które elementy wniosków Komisji dotyczących WPR po roku 2020 uważają Państwo za mające zasadnicze znaczenie dla podniesienia poziomu ambicji w dziedzinie środowiska i klimatu?

– biorąc pod uwagę propozycję redakcyjną prezydencji austriackiej i rumuńskiej, uważają Państwo, że potrzebne są dalsze poprawki, by osiągnąć wyższy poziom ambicji w dziedzinie środowiska i klimatu, z uwzględnieniem uproszczenia, możliwości dostosowania się do przepisów przez rolników oraz różnych warunków lokalnych?
